

AMERIKANSKI SLOVENEK.

44. števil.

Tower, Minn., 21. oktobra, 1892.

Letnik I.

V spomin Kolumbove 400-letnice.

Kjer zvezd zastava v zrak vihra
Čez dom svobode do morja,
Kjer mirne hiše nam stojijo,
V njih sreča vsa za dom gorijo:
Pozdravljamo današnji dan,
Ko prišla prva je svoboda
Od vzhodnih krajev do zahoda
Čez širo burno morskno plan!

Janaka Bog je sam izbral
Do tujih ga poslal obal,
Nebeška moč ga je vodila,
Da strla ni ga vihra sila.
Ko drugim vpadlo je sreč,
On upal v rajske je višave,
Dokler čez dolgo iz daljave
Zagledal kopne ni zemlje.

Naš dom je Tvoj, o čuj, Gospod!
Le Tebi služi z rodu in rodu,
Le v Tvojem varstvu se razvijaj,
Narastaj, množi se, prosvitaj! —
Ponosno stoj, junakov vlast,
A v sreče dnehi, al' dnehi težave
Ne zabi križa in zastave:
To bodi v brambo nam in čast!

ROJAKI!

Ravno danes preteklo je štiristo let, odkar je stopila prva evropska noga na ameriška tla. Danes pred štiristo letmi prijel je po božni, bogaboječji pa srčni mož Kristof Kolumb na treh malih jadrenicah do Bahamskega otočja in se izkrcal na ličnem otoku, katerega je nazval v hvaležni spomin svoje rešitve: Sv. Odršenik. Obe Ameriki, južna in severna, praznujete današnji dan z vse slovesnostjo, da vredno počastite velevažen dogodek, ki je od kazal svetovni zgodovini nov tir in provzročil popolen prevrat v evropskem državem in deloma družinskem življenju.

A tudi za deviško Ameriko napolnila je nova doba. Poprej nepoznani beli ljudje naseljevali so se vedno številneje po krasnih in rodovitnih pokrajinah novega sveta. Rudečkokež se je moral umakniti s svojim lokom in puščico pred silovitim smodnikom v temne pragozde, kjer se je mogel še prosto zabavati z lovom na jaguarja in bivola. Seveda, belokokeži bili so mu kmalu za petami, izvili so mu iz krvoločnih rok bojevitosti tomahav in mu podarili rovnico, na mestu divjega bivola dali so mu ukročenega vola in ga učili v miru si pridelovati svoj živež.

Novonaseljenci bili so dolgo časa podaniki evropskih vladarjev. A ti nalagali so jim neznosnih davkov, da bi z njimi mogli plačevati velikanske stroške razkošnega dvorjanskega življenja. Kdo je bil prvi, ki je krivične tirjatve možko zavrnul? Jurij Washington, ustanovitelj največje in najpopolnejše ljudovlade na svetu, ustanovitelj sedaj mogočnih Združenih držav, kjer evrete prava zlata sloboda! Prostost vere, jezika in tiska povzdignila je v pravem smislu pa v gnotnem oziru ugled Združenih držav nad vse druge države na svetu tako, da sme vsak z opravičenim ponosom reči: državljani sem Velike ljudovlade!

Zato, dragi rojaki, ne zamudite priložnosti in si proskrbite državljanske pravice prej, ko mogoče. Poznam jih več izmed Vas, ki so naseljeni tukaj že čez šest let, a niso pobrigali, da bi dobili se še niso pobrigali, da bi dobili takozvane državne papirje. Vse, kar je potrebno, da dosežete državljanstvo, imate tukaj le razloženo.

Do državljanstva ima pravico:

1.) Vsak naseljenec, ki ima že dve leti prvi papir [katerega dobiš lahko čez par mesecev po svojem dohodu] in je vsaj pet let v Združenih državah, in jedno leto v dotični državi [pokrajini].

2.) Vsak naseljenec, ki je došel semkaj pred svojim osemnajstim letom, in je skupno v Združenih državah pet let, in v dotični državi jedno leto.

3.) Vsak naseljenec, ki je došel dvajsetih let in več, ki je služil v našem zemskem ali morskem vojsku in je jedno leto v dotični državi.

4.) Vse osebe, ki hočejo imeti državljanstvo, morajo imeti pri sebi pričo, ki jih pozna in potrdi, da je dotičnik res živel pet let v Združenih državah in so porok za njegov dober značaj.

Naseljenec, ki še ni dopolnil jednoindvajsetega leta, ko je bil njegov oče že državljani, je po zveznih postavah že državljani in sme glasovati pri volitvi, ko je postal polnoleten.

Rojaki, na nogel! Vpišite se za ameriške državljane, ako ste že tukaj nad pet let. Storite to vsaj pred novembrom, da boste smeli voliti in reči samozavestno: tudi jaz sem oddal svoj glas za predsednika obširnih Združenih držav!

Domače novice.

Tower, Minn. Dobroznani St. Cloudski sodnik, gosp. Searle je govoril v ponedeljek zvečer v Toweru in v terek na Elyju glede svoje izvolitve v državni kongres. Searle je jako priljubljen uradnik in izvrsten govornik. Ako bo izvoljen, gotovo bo izdatno pospeševal narodove koristi. — Poročil se je v soboto popoldne tukajšnji trgovec, gosp. Jakob Skala z gospico Marijo Scheringer. Čestitamo!

Ely, Minn. Mestjani so slavili spomin 400letnice odkritja Amerike z lepimi sprevodi po mestnih ulicah, primernimi govori in na večer z baklado.

Duluth, Minn. Duluški mlinci so zmleli pretečeni teden 39.801 sodčkov moke. Lep napredek! — West Superior pa jo je izgotovil v ravno istem času samo 10.942 sodčkov.

St. Paul, Minn. Lepa slavnost se je vršila v cerkvi sv. Matevža v St. Paulu, Minn. v nedeljo dne 16. okt. — Ta dan je preč. Monsignore L. E. Caillet blagoslovil krasni novi križev pot, katerega je preč. g. župnik I. M. Solnce naročil iz Pariza. Vsa cerkvena družstva so se s svojimi zastavami in v društveni opravi udeležila slavnosti. Prostorna cerkev je bila prenapolnjena z verniki ne le iz domače ampak tudi iz sosednjih župnij. Ob treh popoldne pomikal se je dolg sprevod društvenikov s svojimi zastavami proti krasno ozaljšani cerkvi; za njim pa je šel preč. Monsignore s svojim spremstvom. Dospeli v cerkev stopi pred zbrano množico č. g. Izidor O.S.B. ter v jedrnatem govoru razlaga pomen sv. Križevga pota. Na to pa preč. g. Caillet po rimskem obredniku blago-

slovi sv. Križev pot. Preč. gosp. so azistirali č. Pater Izidor O.S.B. kot dijakon č. g. Alojzij Kastigar, kot poddijakon, č. g. župnik I.M. Solnce pa kot ceremonijar. Po dovršenem obredu je pa iz sto in sto grl se razlegala zahvalna pesen. Vsem navzočim bo ta slavnostni dan ostal nepozabljen. — Novi križev pot je mojstersko delo — Alto relievo izdelan na naročilo v Parizu — ter je prvi te vrste in najlepši v stolnem mestu v St. Paulu, Minn.

Bessemer, Mich. 18. t. m. se je dogodila grozna nesreča v 7. rovu na Colby rudniku. Inž. Ryan je prehitro po keču spustil 18 rudokopov v 800 čevljev globoko jamo, vsled česar so bili 4 usmrtni, 14 pa nevarno ranjenih. Ryan je pobegnil.

Latrobe, Pa. Inštalacija nadopata Benediktinskega reda, č. o. L. Scheurra se je vršila 13. okt. v samostanu St. Vincent. Mil. škof Phelan je vršil obrede pri posvečevanju. Na mnogo let!

Pittsburg, Pa. Štirje meseci so že pretekli od strajka, a Carnegiejevi družbi se še sedaj ni posrečilo dobiti zadostno število izučenihi jeklarjev; mnogo novih je zopet odšlo. Upanje, stare delavce uničiti tako, da bi se ji brez vsacega pogoja podvrgli, splavalo je po vodi; Carnegiejeva družba ne more napraviti dovolj jekla, in njena izguba je velika, baje že nad dva milijona. Dalje toži družbo tudi več delavcev, zlasti radi pinkertonov. Ali kaj vse to, ko ima družba dovolj milijonov. Namesto da bi sprejela stare delavce nazaj, preganja jih na vse mogoče načine ter jih skuša ugonobiti. Najnevarnejše pa je, da glavničarska velemoč Carnegiejev s svojim nečloveškim ravnanjem vzbuja tudi pri najkonzervativnejših delaveih mržnjo do sedanjih družbinih razmer. Carnegiejevci sejejo seme, ki lahko obrodi v ti deželi strašen sad.

Homestead, Pa. Zadnji oddelek vojakov se je povrnil od tu zopet nazaj. Vojaški stroški, ki so pri tem nastali, znašajo okoli 60.000 dolarjev.

Milnesville, Pa. Med Lahij in Ogrji je nastal pretep. 17 Ogrjev je težko ranjenih, 2 Laha sta bila ubita.

Washington, D. C. Gospa Harrisonova je mnogo slabša in ni več upanja, da bi okrevala. Predsednik Harrison je sedaj na dopustu. **Washington D. C.** Dve leti ste se pogajali naša in samoška vlada za pristanišče Pago; se le sedaj ga je prepustila naši. Sedaj bodo začeli takoj postaviti pomorsko postajo, ker je kongres že določil potrebno svoto.

Colorado. V okolici reke Yampach prekorajili so Ute-indijanci državno mejo in več krajev opalili. Naselniki istih krajev jeli so potrpežljivost zgubljavati in se hočejo zbrati, da bi branili svoje pokrajine. Ako se rudečkokeži takoj ne umaknejo, tekla bo kri. **Springfield, Mass.** Dne 18. t. m. bil je dr. Th. D. Beaben slovesno v škofa posvečen.

Brunswick, Ga. V okolici se je zadnji teden oblak utrgal in naliv je provzročil \$20.000 škode.

Halifax, N. Scotia. Samostan trapistov je z cerkvijo vred do tal pogorel. Ogenj se je pričel v pekariji, ki se je naglo razširil. Vsa škoda znaša \$60.000, zavarovalnina pa nič.

Zunanje države.

(Kranjsko.) V Cerkljah na Gorenjskem se je ustanovila požarna straža in kmetiška podružnica. — Novo deželno gledališče v Ljubljani je dovršeno. Hvalijo, da je prav lepa stavba. — V vasi Koče v slovenski občini na Notranjskem je v osmih dneh sedem oseb zbolelo za vročinsko boleznijo; dve sto umrli. — Nad Kranjem si je nogo zlomil graščak baron zojs. — Na Igu so otvorili nedavno brzojavno postajo. — Kano-nično je bil nameščen č. g. Matej Jereb na faro Krpo.

(Koroško.) V Beljaku in Celovcu so se po en dan mudili cesarjev brat nadvojvoda Karol Ludovik. — Pred Celovškimi porotniki se je sodilo 19 hudodelcev, in sicer 2 morila, 1 ropar, 2 tata, 7 golufov, 7 nečistnikov. — Nov hotel se bo zidal med Krivo Vrbo in Porečami. — V Celovcu mislijo kupčijsko šolo napraviti. (Sloven-ska v Ljubljani bi bila bolj potrebna.) — Dosluženi vojaki, ki so volje, postati orožniki (žandarji), nji se oglašijo vsak pri svojem županu. — V zalogi Mohorjeve tiskarne je izšla „Slovenska čitanka za 3. razred srednjih šol“, sestavi prof. dr. Jakob Sket.

(Štajersko.) Pošto so dobili v Petrovčah pri Celju. — V vojniki je klepač Goričan z zvonika padel in se ubil. — Kosijev „zabavne knjižice“ je izšel II. zvezek, ki ima prav mišeno berilo za mladino. — V Kozjem je stekel pes tri ljudi ogrižel. — V Celju bodo porotniki sodili 20 zločincev, največ pobijalcev. — Nova hiša za latinske šole v Mariboru je dodelana in se je nedavno odprla.

(Primorsko.) Tržaški mestni in deželni zbor se je soglasno izrekel, da bo mesto propadlo, ako se v Trstu ne pomovi prosta luka. Sklenil je, vlado za to prositi. — Tudi je bil vzbora govor o ljudskih šolah. Slovenski poslanec Nabergoj se je možato potegnil za napravo slovenske šole v mestu. Lahi so pa to odbili. Zdaj mora vlada vmes poseči, sicer Slovenci ne pridejo do svoje pravice. — V nekem gozdu nad Javornikom so iz vode potegnili 76letnega Jos. Močnika iz Jagerje na Tolminskem.

Avstrija. Pred nekaj dnevi se je raznesla vest, da nameravata avstrijski cesar in ruski car sniti se; gotovega poročila še ni. — Avstrijska vlada namerava v Združenih državah razven dosedanjih konzulatov v Baltimore, Boston, Chicago, Galveston, Milwaukee, Mobile, New-York, New-Orleans, Philadelphia, Pittsburg, Richmond, San Francisco, St. Louis, Charleston, Norfolk, Pensacola in Savannah ustanoviti še več družih. — Kolera prikazala se je na Ogerskem v Budapešti; našla je prav ugodna tla za hitro razširjevanje.

Italija. Poroča se, da je Vatikan vprašal laško vlado, če smejo vlaki z božjepotniki priti v Rim k

jubilejni slavnosti in če jih bode policija varovala pred zaničevanjem svojati in verskih nasprotnikov. Vlada odgovorila je baje zelo dvomno; Vatikan ni zadovoljen in morebiti bode tudi odpovedal vsem vlakom.

Srbija. Nasprotstvo mej liberalci in radikali je vedno huje. Začeli so se resni izgrede. Radikali zahtevajo razpis volitev, liberalci pa novo volitev. Volilni boj bode prej ali slej hud.

Angleško. Veliko čudesa je tu provzročila spreobrnitev angleškega misijonarja Davida Benjaminja h katoliški veri. Anglikanski škof poslal ga je v Perzijo, a mesto da bi on druge spreobračal, prestopil je sam v katoliško cerkev.

Cleveland in osebna prostost.

Osebna prostost je prvo načelo, za katero bi se moral boriti vsak prost človek. Marsikak politik zataja svoje nazore, boječ se, da bi se ne za meril občinstvu. Grover Cleveland pa ni tak strahopetneč. To je dokazal s pismom, s katerim je naznanil svojim volilecem, da sprejme predsedniško kandidaturu. Vsak demokrat bi si moral dobro zapomniti njegove nazore o osebni prostosti, o kateri piše Cleveland sledeče: „Glavno načelo naše vlade je popolna osebna prostost v soglasju z mirom in dobrim redom. To načelo zahteva, da se ne pozabi meja med vladinimi in osebnimi pravicami. Modra vzgoja, ki je neizogibno potrebno sredstvo, izrediti dobre in zmogljive sčane, ima gotove meje, in se ne sme nikdar urivati v pravice starišev. Demokratična stranka zani-kava vsako urivanje vlade v verske zadeve. Vlada, ki se meša v družinske in osebne zadeve je napačna.“

Bolj jasno bi ne bil mogel govoriti, demokrati smejo biti ponosni, da je njihov voditelj, Grover Cleveland, očitno pripoznal, da je podlaga naše vlade popolna osebna prostost v soglasju z mirom in dobrim redom. Kje je kak pošten meščan, naj si bo republikanec ali demokrat, ki bi ne bil zadovoljen s takimi načeli? Pri zadnjih volitvah pred 4 leti Cleveland ni ničesar omenil o tem važnem vprašanju. Bržkone so bili krivi tega voditelja, ker so se bali „treznih“ demokratov. Grover Cleveland je bil premagan, in lahko rečemo, da bi ne bil podlegel, da ni opustil izraziti svojih načelov. Sedaj se je spametoval, zato ne govori samo splošno o osebni prostosti, temveč povdarja posebno tudi vprašanje o vzgoji, ki igra ravno sedaj tako važno ulogo. On nikakor ne odrekava državi pravice zahtevati od starišev, da se njih otroci dobro pouče v vseh strokih, katere se zahtevajo od navadnega človeka, toda odločno trdi, da vlada nima nikake pravice siliti starišev, da bi pošiljali svoje otroke izključno le v državne šole. Če tudi Grover Cleveland zgubi nekaj glasov zaradi svojega možkega in prostomislečega mnenja, pridobil si bode zopet na drugi strani tisoč in tisoč glasov liberalno mislečih republikancev. Na vsak način si je zaslužil podporo vseh takih mož.

V STORE THE NEW YORK CLOTHING Company

je dobiti ta teden:

Moške hlače po 50 cts.
Overalls (površine hlače) po 20 „
Rudarske škornje po... \$1-25 „

Pridi in oglej si!

Spoznal bodeš, da prodajamo p najnižjih cenah.

NEW YORK CLOTHING CO

Glavna zaloga sukna.

Najvažneje:

hrani dolar!

Dobro shraniš dolarje, če kupiš stenskih in žepnih ur, prstanov in drugih dragocenosti pri zlatarju

A. ROHRER-JU

Jeweler-Store.

Tu dobiš vedno izvrstno blago in po najnižjih cenah. Razun tega so na prodaj vsakovrstne hranilne omariče od \$20— naprej. Poročimo, da boš zadovoljen z ameriškimi in švicarskimi urami.

Za ceneno, rečno in garantovano izvršitev pooblastil (Vollmachten) veljavna v vseh krajih Evrope, dalje za vožne listke (Tiekete), namenjenim v Evropo in iz Evrope, kakor tudi za pošiljanje denarjev v Evropo, se obrni na

Jos. J. Sokliča in W. T. Jamesa
blagajnika elyske banke v Ely, Minn.

Kuverte s firmo in vizitnice

izvršnje točno in cenó

Tiskarna Amer. Slovenca.

Zahvala.

Podpisani izreka najsrčnejšo zahvalo veseli družbi, ki je prihitela iz Ely k sobotni veselici v prostore g. Fr. Trampuscha v Lukečino. Posebno se zahvaljujem gg. Joo Skala-tu, Fr. Scheringer-ju in Janezu Logačan-u, ki nas je razveseljeval vsestransko s izvrstno godbo.

Fr. Tr.

Kje je!

Kdor bi zvedel kaj o bivanju KAROL SVIGEL-a je uljudno prošem, da naznani to upravištvu „Amerik. Slov.“ ali pa njegovemu očetu, Mat. Svigel-ju v Borovnici, Kranjsko. Zadnji čas je bil v Illinois, Aurora, Ave 627, N. A.

Louis Sletten

VELIKA TRGOVINA

klobukov in kap, obleke in obuval, kuhe in groceries.

ZALOGA

hišne oprave in kuhinjske posode.

ELY - - MINN.

Entered at the Post Office at Tower, Minn. as second-class matter, April 7, 1892.

Vabilo na naročbo AMERIKAN. SLOVENCA.

Prvi in edini Slovenski časopis v Združenih državah Severne Amerike izhaja vsak Petek in velja za celo leto s poštnino vred za vse Združene države in Kanada po \$2.50 (dva dolarja in pol.) za Evropo pa po \$3.00 (tri dolarje) ali 6 gld. a. v.

Naročnina se ima plačati popostavi naprej pošlje naj se z naročbo vred v pismu pod temle naslovom:

V. Rev. JOS. F. BUH
Amerikanski Slovenec
Tower
St. Louis Co., Minn.
U. S. Amerika.

AMERIKAN. SLOVENEK.

The only Slovenic newspaper in the United States, published every Friday at Tower, Minn. Subscription price for one year for United States and Canada, \$2-50; for Europe \$3-00.

Cena naznanil in oglasov:

Jedna vrstica 10 cts.; jeden palec na višočino mesečno \$1— ali letno \$10—.

Oznaniha naj se blagovolijo plačevati naprej.

Advertising-Rates.

Per line 10 cts.; per inch \$1— per month or \$10— per year.

All advertisements must be paid strictly in advance.

Jos. F. Buh,
Editor and Publisher.

Cerkveni koledar.

Sobota, 22. okt.: Kordula, Saloma.

Nedelja, 23. „ 20. pobink.; Jan. K

Evang.: Jezus ozdravi kraljevičevega sina. Jan. 4.

Ponedelj. 24. „ Rafael, arhangelj.

Torek, 25. „ Krispin, m.; Bonif.

Sreda, 26. „ Evarist, p.; Lucij.

Četrtek, 27. „ Sabina, m.; Frub.

Petek, 28. „ Simon in Juda, ap.

Evangelij sv. Janeza 4, 40—53

Tisti čas je bil neki kraljič, katerega sin je bolan ležal v Kafarnavnu. Ko je ta slišal, da je Jezus prišel iz Judeje v Galilejo, je šel k njemu, in ga prosil, da naj pride doli, in ozdravi njegovega sina; začel je namreč umirati. Jezus mu je tedaj rekel: Ako ne vidite znamenj čudežev, ne verujete! Kraljič mu reče: Gospod, pojdi doli, preden moj sin umrje. Jezus mu reče: Pojdi, tvoj sin živi! in človek je veroval besedi, katero mu je rekel. Ko je pa bil še na poti tje doli, so mu hlapci naproti prišli, in povedali rekoč: da njegov sin živi. Tedaj jih je vprašal po uri, ob kateri mu je bilo bolje. In so mu rekli: Včeraj ob sedmi uri ga je pustila mrzlica. Oče je tedaj spoznal, da je bilo tisto uro, katero mu je Jezus rekel: Tvoj sin živi; in je veroval on in vsa njegova hiša.

Mučenik dolžnosti.

Čast. g. Jakob Trobec, duhovnik cerkve sv. Neže v Št. Paulu, govoril je angleški govor mnogobrojnemu občinstvu, ko so prenesli ostanke Lavrencija Lavtižarja iz Crow Winga na dulutsko pokopališče. Zanimljivi govor o življenju jednega prvih naših misijonarjev na severo-vzhodu, povzamemo iz časopisa „The North-Western Chronicle“.

„Corpora ipsorum in pace sepulta sunt, et nomen eorum vivit in generationem et generationem.“

Njih trupla so v miru pokopana, in njih ime živi od roda do roda.“ — Ecclesiasticus XLIV. 14.

Svet slavi one junake, ki so pripravljeni iz nesebičnih nagibov in iz pravega domoljubja žrtvovati kri in življenje v obrambo domovine. Njih slavne čine poveličujejo govorniki, njih srčnost opevajo pesniki. Roditelji govore o njih

otrokom, da bi znanca navdušili v ljubezni do domovine, in ti pravijo o njih svojim potomcem. Njih ime je ovekovčeno v mramornatih in granitnih spomenikih. Ni je dežele in ni ga naroda brez junakov, kojih ime bi ne bilo slavno znano in obče spoštovano. Naša ljudovlada se ponaša z mnogimi takimi junaki. Dovolite mi omeniti samo borilce, kateri so pred osem in dvajsetimi leti razdružili verige hlapčevstva, ter oteli z mnogimi dragocenimi žrtvami zlato svobodo. Tisoč in tisoč vrljih državljanov zbralo se je na bojnem pozorišču na jugu. Poslovili so se od dragih soprog in otrok, od svojcev in prijateljev. Zapustili so za seboj vso tolažbo, ostavili so vse premožnje: dom in polje, z jedno besedo, vse, kar jim je bilo drago in ljubo, ter šli so z veseljem branit domovino. Njih gaslo je bilo: Ali zmagati, ali umreti! — Nebrojno jih je padlo na krvavem polju in ostanke mnogih so razmetani sem in tja, na katere žarko pripeka vroče južno solnce. Vsakdo vé, kako časti hvaležni narod hrabre junake, osobito pa njih plemenite vodje. Amerika se ponaša s svojimi junaki in zapoveduje svojim sinovom, da časte padle borilce vsako leto na „dan okraševanja“. Mlado in staro hiti pri ti priliki na pokopališča, da okrase grobe s cvetličnimi vencii. Peveci pojo za sveti dom padlim v čast, navdušeni govorniki oživljajo z lepimi besedami občinstvu njih junaška dejanja. No, ker so delovali in umrli za narod, živeli bodo z narodom, dokler bode živel narod.

Tudi Kristova Cerkev ima svoje junake, ki goreče ljubijo nebeško kraljestvo, za katero so vedno pripravljani darovati zadnjo kapljico krvi. Junake šteje, ki zapuste vse posvetne radosti in si izvolé revno, trudapolno in tiho življenje. Izpostavijo se tisočerin nevarnostim, da bi pridobili druge za večno kraljestvo. Sveta Cerkev ima vrle borilce, izpoznavalce in mučenike. Ona ima v svoji mogočini vojni voditelje-prvake in druge častue osebe: aposteljne in njih verne naslednike. V prvi vrsti pa se ponaša sveta Cerkev z nevstrašljivimi poslanci ali misijonarji, kateri gredo v daljne pokrajine in preiščejo najtemnejše in skorej nepristopne gozdove. Ne glede na premnoge opasnosti hité po zmago nebeškega kraljestva, ter bijejo trd boj za Gospoda vojskanih trum in pripeljejo na stotine in stotine podanikov do zmagonosnega lavorjevega venca rajske slave. Ponosna je Cerkev na slične junake, časti jih in zapoveduje svojim otrokom, da jih tudi oni dostojno proslavljajo. Tak cerkven junak je

Lavrencij Lavtižar.

kateri je žrtvoval življenje za Indijane na poslanstvu ob Rudečem Jezeru l. 1858. Ko je namreč izvedel, da ga žele nekateri ubogi bolni Indijani za zamrznjenim jezerom, napotil se je nemudoma na nevarno pot 3. grudna, v dan sv. Frančiška Ksaverija. Bilo je krasno jutro, obetujoče najlepši dan. Srečno dosevši do bolnih Indijanov, pončil jih je v kolikor mu je čas dopustil, ter pokrepil jih v sveti veri. Popoldne se je vračal domov. Vreme bilo je strašno. Mrzli sever podil je črnotemne oblake po nebeškem oboku. Sneg je naletal in severozapadnim prebivalcem dobro znani, blizard začel je z vso silo razgrajati. Ubogi poslanec se je sicer boril nekaj časa z naravnimi silami, a konečno je onemogel ne daleč od doma.

Premagan zgrudil se je na kolena v sneg in v molitvi izdihnil nedolžno dušo v roke svojega Stvarnika. Umrli je mučenik za vero, kakor mu je velevala sveta dolžnost.

Ko je došla o. Pircu, znanemu indijanskemu misijonarju, tožna vest, prenesel je njegovo truplo v Crow Wing. Ondi je počival med indijanskimi grobovi na prijaznem hribčku, pod katerim se vije po divni dolini, kakor srebrn pas mogočna reka Misisipi. Majhen priprost lesen križ zasajen na grob, kazal je mesto, kjer je spaval v pokoju srčni Kristov junak. A kmalu je ogenj končal i to malo znamenje in za mirno stanovanje našega Lavrencija vedeli so le nekateri njegovi zvesti prijatelji. Kaderkoli sem bil v Crow Wingu, obiskal sem grob rano umrlega. Stojč ob tihi ruši, spominjal sem se velike gorečnosti pobožnega misijonarja in njegov blagi spomin me je bolj poživiljal in blažil, kakor mnogokak lep govor. Odkar sem zapustil Belle Prairie pred šest in dvajsetimi leti, izražal sem čisto željo, da bi se prenesli ostanke Lavrencija na primerno pokopališče, kjer naj bi mu postavili dostojen spomenik. Moja želja in želja mnogo drugih častilcev njegovega spomina se je sedaj vresničila. Hvala srčna prevzvišenemu dulutskemu vladiki, ki je dobrohotno podpiral vedno in povsodi dobri namen! Hvala preč. gosodu general-vikarju Jos. F. Buhu za požrtvovalno delovanje v ti zadevi na crow winški misiji! Hvala čast. duhovščini za velikodušno in vsestransko pomoč pri blagem podjetju! Lavrencijevo truplo je počivalo v Crow Wingu štiri in trideset let. Sedaj smo pa oddali njegove kosti v naročje materi zemlji na katoliškem pokopališču v Dulutu. Tukaj naj počiva, dokler jih glas angeljske trombe ne vzbudi sodnji dan k novemu življenju.

Lavrencij Lavtižar se je narodil 11. grudna l. 1820. v Srednjem Vrhju, v majhni vasi na Gorenjskem. Roditelja sta mu bila revna, pa jako pridna in strogo katoliška kočarja. Že v rani mladosti sejala sta v mehko srce ljubemu sinčku seme čiste nebeške kreposti. Navduševala sta ga v duhu pobožnosti in ponižnosti za vse lepo in blago. Med slikovitimi prizori orjaških julijskih gora, v čistem pliniskem zraku, razvijal se je um in nevpogljiv značaj dobremu Lavrenciju za poznejšo možko dobo. Do neba štrleči vrhovi nad njim in bajni gaji krog njega spominjali se ga božje mogočnosti in lepote, do katere se je dvigal njegov duh dan na dan z velikim hrepenenjem. Kmalu so izpoznali redke duševne dečkove zmožnosti in roditelja sta ga poslala po navetu in s pomočjo prijateljev v meščanske šole. Kaj bi pač moglo bolj osrečiti ukaželjnega dečka! Dasi se je moral boriti z revščino in z raznimi nevšečnostmi, učil se je vendar pridno in porabil vsako priliko v izobraženje duha, kateri je od dne do dne treboval večjega obzorja. Lavrencij bil je v šoli vedno med prvimi in velik ljubljence součencev. Njegovi sodrugi se niso divili toliko njegovemu bistrenu umu, kakor njegovi ponižnosti, krotkosti, postrežljivosti in prijaznosti. S čudovito lahkočo osvojil si je vednosti in jezikov. Onih predmetov pa, kateri so mu obetali najbolj pomagati v bodočem stanju, poprijel se je z neumorno pridnostjo. Namen bil mu je vedno pred očmi: Posvetiti življenje božji službi, delovati izključljivo le za božjo

slavo in za vzveličanje neumrljivih duš.

Po dokončanih klasičnih in modroslovskih ukih vstopil je v ljubljansko semenišče l. 1842., da bi se pripravil za sveti duhovski stan. Posvetili so ga v mašnika v tretjem letu bogoslovja 3. velikega srpana l. 1845. Da so ga posvetili že v tretjem letu, bila je redka izjema, nekako odlično priznanje pridnosti izvenrednemu in jako naprednemu bogoslovcu. Po posvečenju je nadaljeval svoje učenje do poletja l. 1846. Istega leta so ga poslali za pomožnega duhovnika v Trebeljno. V Trebeljnem deloval je v vinogradu Gospodovem dol. 1851. Ljubljanski vladika poslal ga je od tam na Dobrovo, blizu tri milje od mojega rojstnega kraja. Mnogo romarjev od daleč in blizu roma v dobrih skopniško cerkev. ob posebnih letnih časih, da vsprejmo svete zakramente in da se spravijo z Bogom. Gorečim duhovnikom odpira se tam neizmerno polje za izpreobračanje grešnikov k pokori in za navdušenje vernih k večji popolnosti. Lavrencij Lavtižar bil je sedaj v pravem pomenu besede v svojem življu. Pridobil si je ugled, spoštovanje in ljubezen pri ljudstvu obeh župnij s svojo veliko vstrajnostjo na leci in v spovednici. Bil je ponižen, pohleven, ljubezniv, posebno pa se je vedno odlikoval s čisto pobožnostjo, katere mu je bila, rekel bi druga narava. Imenovali so ga navadno „sveti duhovnik“, ali kratko „svetnik.“ Pod tem imenom poznali so ga daleč naokrog izven njegove župnije. Od tam pisal je dragemu prijatelju pismo, v katerem se razvdi njegova izvenredna bogaboječnost, ponižnost in neizkonočno kopnenje po večji popolnosti. Navedem le nekaj misli omenjenega pisma: „Čas hiti brez prestanka. Dve leti vttonili sti že v večnost, odkar sem dospel na Dobrovo. Oj, v koliko rečeh bode treba že samo od teh dveh let odgovor dati! Ko bi Bog ne bil brezmejno usmiljen, pač bi ne mogel upati, da pridem v nebesa k svetnikom, katerih življenje se je na svetu svetilo v najlepših čednostih in dobrih delih. Sramujem in žalostim se, kadar premišlujem te častitljive vzglede in svojo veliko pomankljivost. Sedaj me uči lastna izkušnja, kako trdo in težko je človeku, ki se ne trudi od mladih let s pomočjo božje milosti za pravo krščansko življenje, služiti se le v poznejših letih Bogu z večjo popolnostjo. Ni le izgubljen čas, ki ga nisi porabil v božjo čast, temveč oslabe tudi dušne moči. — Morebiti me vprašaš: „Kaj misliš biti svetnik?“ To kaže duhovno prevzetnost. Vem, da se ne smem predzniti biti takih misli, da bi postal jednak kakemu svetniku, toda želeli vendar moram, da bi tako živel, kakor nas uči sv. evangelij, ker potem bomo sojeni.“ — Lavrencij Lavtižar, poln sv. gorečnosti za vzveličanje duš, sklenil je naenkrat posvetiti življenje Indijanom. Sklenil je delovati za naprej med najrevnejšimi revnih, med divjaki, da bi jih pridobil za nebesa. Do tega koraka ga ni izvabila posvetna slava, niti želja po nenavadnih dogodljajih, temveč srčna ljubezen do Boga in do svojega bližnjega. Poslovil se je od roditeljev, sorodnikov, prijateljev in od drage domovine in upajoč v modro božjo previdnost, napotil se je v daljno Ameriko. Pisma, v katerih popisuje svoja opazovanja na potovanju so jako podučljiva in zanimljiva. Po jedni strani vsprejema njegov duh s pomočjo obsežne vednosti vse, kar zanimlje

učenjaka, po drugi strani pa premotruje vse, kar se nanaša na vero.

Vse to slika z živimi bojami in venča svoja opazovanja z opombami, iz katerih odseva njegova veža zlata ni več med živimi. Šel je v boljšo življenje, ker ga svet ni bil vreden. Zanesljivo se sveti med svetniki v nebesih. V Krivem Drevesu je storil v treh letih veliko dobrega in tam si je pridobil najlepše hvale vredno spričevalo velike pobožnosti in mnogih zaslug v čednostih. Bilo je pa tamkaj premajhno delo za njegovo apostolsko gorečnost, s katero je koprnel po dušah Indijanov, ker tamkaj ni bilo več divjih nevernikov za izpreobračanje. Torej se je meni ponudil za pomočnika. Z dovoljenjem njegovega preč. vladike privolil sem prav rad v to ponudbo; vsprejel sem ga prav prirčno, kakor poseben dar božji. S tem je storil božji služabnik še večji dar zatajevanja samega sebe. Zapustil je za vselej dobre indijanske občine otavanskih kristijanov, da bi hodil po najtežavnejših potih iskat izgubljenih ovčic, divjakov po severnih indijanskih pokrajinah. Njegova smrt potopila me je v najglobokejše žalovanje, in pretil sem mnogo solza. Hladila je moja britkost le jedna misel, da njegova blaga duša med izvoljeno trum oznanjevalcev svete vere pred božjim prestolom silno prosi za nas slabe misijonarje in za izpreobrnjenje divjakov.“

Iz teh kratkih podatkov njegovega življenja lahko posnamemo, da je bil najboljši božji služabnik, goreč misijonar, rekel bi — svetnik. In ker je daroval življenje za svoje ovčice, imenujemo ga lahko mučenika. Zbrali smo se danes tukaj, da ga počastimo in položimo njegove razpadle kosti k zadnjemu počitku. On ne potrebuje naše molitve, njegova duša je v pokoju, raduje se med aposteljni. On naj prosi pred božjim stolom za napredek svoje dežele; za mir in rast svete Cerkev; za novo dulutsko vladikovino in za delavce v vinogradu Gospodovem. Njegov vzgled pa navdušuj vse v pobožnosti, posebno nas misijonarje s pravo verno in gorečnostjo za vzveličanje duš.

Dani se.

„Am. Slovenec“ poročal je v svoji 33. šte. o kongresnem odloku glede svetovne razstave ob nedeljah in dokazal nezmisel prepovedi nedeljskega obiska razstavnih prostorov.

V zadnji številki mesečnika „Forum“ spisal je episkopalski škof Potter članek v smislu našega lista. Pisatelj pravi takoj v začetku, da nikakor ne zagovarja evropskega posvečevanja nedelje in da so amerikanske postave glede posvečevanja nedelj vse hvale vredne, samo, da se ne sme iti predaleč. Nikakor se ne da opravičiti prepoved nedolžne zabave in veselice. Kristijanom prvih stoletij ni nikdar padlo v glavo, da bi se pohujševali nad nedolžnimi nedeljskimi zabavami, ali da bi prepovedovali shode prijateljev in znancev. Našo nedeljo lahko praznujemo v popolnoma krščanskem smislu, pravi škof, ne da bi si ne privoščili kakega okusa ali veselice. Vsa opravila, ki človeka blažé ali poučujejo, niso v nikakem nasprotju s svetostjo Gospodovega dneva. Knjižnice, muzeji, razstave podob in jednako morale bi biti na vsak način odprte na ta dan. Nato preide pisatelj na vprašanje o zaprtju svetovne razstave ob nedeljah in pravi, da so se oni

posanci, ki so glasovali zoper nedeljski obisk, ozirali večinoma na svoje tovariše, kakor pa na svoje osebno prepričanje. Po njegovem mnenju pa ni nobeden poslanec dolžan v enakih slučajih ustrezati željam drugih, temveč imajo polno pravico nevtrajno izreči svoje mnenje. Dotičen ukrep kongresov, pravi Potter, je popolnoma napačen. Po njegovih mislih obiskovali bodo razstavi gostje gostilnice, ako jim bode zaprt vhod v razstavo. Ako so razstavi prostori zaprti občinstvu jutraj med službo božjo in ako prenehajo stroji ob nedeljah, zadostilo se bode popolnoma značaju dneva. Kdor bi obiskal razstavo popoldan in bi preučeval razstavljene predmete človeškega umotvora, bi gotovo ne zlorabil naše, ameriške nedelje. Besede uplivenega opiskopala škofa pravile bodo gotovo velik utis in upati je, da pripomorejo mnogo k pametnim nazorom v tem vprašanju.

Svetovna razstava v Chicagi.

Predsednika železnic „Western Passenger Ass.“ in „Trans-Missouri Ass.“ snideta se v kratkem, da določita cene posebnim vlakom, ki bodo vozili k Kolumbovi slavnosti. „Western Passenger Ass.“ sklenila je tri četrtine navadne cene zahtevati in 50 odstotkov rabata odstopiti za 50 milj ob reki Missouri. Železnica „Trans-Missouri Ass.“ določila še ni nič. Tu navedene cene zde se nekoliko previsoke.

„Central Traffic Ass.“ sklenila je tri četrtine navadne cene pobirati. Zavezne čete in vojaštvo pa plača v oddelkih, najmanj 25 mož skupaj, 1 cent za miljo.

Chili imenovala bo odbor.

Ruski komisar Rakovec Suheviški prosil je za večji prostor.

C. E. Jones iz Omaha, Nebr. ponudil se je za 150 dolarjev udeležiti se spreveda dne 20. okt. z upreženimi bivoli.

Da bi bilo udeležencem svečanostij v oktobru bolj priročno dobiti jedila, naročil bo razstavni odbor 100.000 škatlic, napolnjenih z kruhi, namazanimi z surovim maslom. Prodajali bodo škatlice po 10-25 cts., kakor bodo velike.

Dne 21. okt. žgali bodo v treh parkih: Lincoln-, Washington- in Garfield-Parku umetne ognje. Za poročevalce raznih časopisov ohranili so 2500 vstopnic v palačo.

Vojaške svečanosti udeležilo se bode 2-2500 vojakov iz Illinois. Minnesota pošlje dva polka pešcev in dve bateriji, Indiana 35 čet (1500), Iowa 2 polka pešcev in 3 bataljone po 4 čete, Ohio 12 čet (800). Iz Clevelanda pride mestno vojaštvo, iz Toleda 50 kadetov na biciklih. Michigan pošlje 12 čet. Narodno stražo zastopalo bo 10.000 mož.

Veleizdajice.

Posestniki Carnegie-jevih železnih tovarn v Homesteadu uležili so proti 36 voditeljem v velikem „štrajku“ tožbo zaradi veleizdajstva. Veleizdajstvo je lud, s smrtjo kaznovano zločinstvo in tožbo bi se smela naložiti samo v natanjko dokazanih slučajih. Pred enim četrtstoletjem imele so Združene države dosti vzroka zatožiti tisoč in tisoč meščanov južnih držav, česar pa niso storile. Unija zaradi tega ni trpela nikake škode, nasprotno, pokazala je svetu s svojo prizanesljivostjo lep izgled.

V španjsko-amerikanskih republikah so tožbe zaradi veleizdajstva nekaj prav navadnega. Po vsakem zdatnejšem uporu je nekaj meščanov obsojenih. Tam ima beseda „veleizdajstvo“ še tako strašen pomen, kakor na Angleškem ob času vojske med belo in rdečo rožo. Združene države bržkone ne bodo nikdar rabile zatožbe zoper veleizdajstvo, da bi se znebile neprijetnih političnih ali osebnih nasprotnikov, zaradi tega bi se pa tudi ne smelo norčevati in zaničevati pomen besede, kar se godi sedaj v Pittsburgu. Ako so delavci, ki so se z orožjem v rokah najetimi, ne državnim redarjem v bran postavili, zatoženi veleizdajstva, tedaj človek ne vé, ali bi se smel ali jezil nad tako budalostjo. Najboljše bi bilo, da bi pustili umiru reveže, ki so se v razburjenosti res malo predalec spozabili. Ako pa morajo priti na vsak način na zatožno klop, tedaj je ta zatožba poslednja, katera se sme rabiti; na ta način se sodišče le smeši. Nek anglešk časopis napravil je o tem slučaju neprostovoljne sodnijske smešnosti sledeče opazko: „Zatoženi delavci se niso nikakor pregrešili zoper državo Pennsylvanjo, razven ako država pritrdi, da pomenita Andrew Carnegie in Pennsylvanija jedno in isto. Republika naša načela in postavna „goljufija“ so si precej v sorodu. To je prvi slučaj v zgodovini kakave zavezne države, da se zamenjava s postavami in državnimi naredbami denarna vreča ali tovarna.

Dragocene gosli.

„Vidite, rekel je debeli mesar Bandé v St. Denisu pri Parizu svojemu precej trebušatemu sosedu peku, ki je bil slučajno pri njem, „vidite, ljubi moj, pri kupčiji se moramo pač zadovoljiti s skromnim dobičkom.“

„Ravno se je vsedel z vso težo svoje telesne obilosti v širok naslanjač zraven mize, ko vstopi mlad dvajsetleten dečko v prodajalnico. Bil je čudno napravljen. Slabotno telo se je skoraj zgubilo v obnošeni sukni, katero je gotovo nekdanj nosil čokat gimnazijec. Povsodi so se poznale pege od črnila in lepila. Noge so tičale v hlačah, ki so nekdanj bile rujave, sedaj pa niso kazale nobene gotove barve. Bujne kuštrave lase gledale so radovedno skozi odprtine širokega klobuka. Pod pazduho je imel zasmoljene gosli in lok.

„Ali se mi ne pobežeš takoj, postopač! Tu je beračiti prepovedano!“ zakričel nad njim mesar z zadrtim glasom.

„Oprostite, gospod!“, odvrne mladenič, „jaz ne beračim, marveč želim si kupiti dve telečji nogi.“

„Dve telečji nogi? Pojdi sem, sinko“, mu odgovori prijazneje prodajalec in reki zavije nogi v bel papir, jih pomoli z jedno roko kupcu, drugo pa drži odprto, da bi sprejel denar.

„Šestnajst novcev, dečko!“ opominja mesar.

Mladenič začne preiskovati svoje žepe in jih preobračati jednega za drugim. Sedaj privleče na dan čik in zopet košček sveče, tri gumbice, kos glavnička, štiri do pet igralnih kart, kos črnega kruha — pa nobenega novca, da bi plačal meso.

Mesar malo počaka, potem pa pomenljivo pomaje z glavo.

„Kaj mi je storiti?“ pravi dečko z otožnim glasom, ko je že petič preiskal vse žepe. „Zgubil sem denar.“

„Tem slabše!“ zasmehuje ga mesar. „Sedaj pa le hitro od tod, brez denarja ne dobiš mesa.“

„Ali, če ne prinesem očetu mesa, me bode tepel. Obdržite gosli,

prav dobre so, čez jedno uro dobite denar,“ prosi jokačo deček.

Mesar opazuje gosli, in zazdi se mu, da so vsejedno vredne več, nego šestnajst novcev. Srce se mu omeči. Poda mu zaviti nogi, mladenič pa veš vesel zdirja iz prodajalnice.

Komaj je minulo deset minut po tem dogodku, kar stopi v mesnico lepo opravljen gospod in vpraša z močnim angleškim naglasom: „Oprostite, gospod, popolnoma sem zgrešil pot proti mestnemu drevoredu. Povejte mi, prosim, kam naj se obrnem?“

Mesar se vzdigne in mu z vso uljudnostjo pokaže pravo pot.

Med njegovim govorjenjem opazuje tujec z nenavadno pozornostjo na mizi ležeče gosli. Kar jih vzame v roke in vpraša:

„Ali so gosli vaše?“

„Ne, gospod. Mlad berač mi jih je zastavil.“

„Res? Kje pa stanuje oni berač?“

„Gospod, tega ne vem. Rekel mi je, da se povrne v jedni uri, da reši gosli.“

„Škoda; res, prav škoda! Godalo je dragocenost. — Hm, prava redkost, Roginove gosli!“

„Roginove?“ vpraša začuden mesar. „Kedo je Rogino?“

„Kaj? Tega ne veste? Rogino je najslavitejši izdelovatelj gosli v Benetkah. Glejte, tukaj stoji zapisano: Naredil Rogino v Benetkah 1625.“

„Pisave ne morem spoznati“, pravi mesar, gledajoč par čudnih kavk na goslinem dnu.

„Da, da, ne motim se!“ odvrne Anglež. Te vrste gosli so jako redke — čudno, čudno. — Drago jih plačam, prodajte mi jih!“

„Ne morem, gospod! Rekel sem vam že, da gosli niso moje.“

„Dam vam dvesto frankov zanje, tristo — petsto — tisoč — petnajststo frankov.“

„Obzalam, gospod, a prodati jih le ne smem.“

„Škoda, škoda“, pripomni Anglež zevaje. „Premilite si. Ako se odločite za kupčijo, poiščite me. Tu moj naslov. Dam vam za gosli dva tisoč frankov! — Z Bogom!“ Anglež odide.

Cel popoldan je ogledoval Bandé angležovo vizitnico. Na njej je stalo: „Lord Douglas, Hotel Imperial.“

Dva tisoč frankov! Hu — mesarju se je hotelo v glavi zmešati. Bilo mu je pri sren, kakor staremu Tantalu, kateremu so nevidne roke vselej odmaknile hrano in pijačo, kadar je hlastnil po njej. Ali naj bi pustil dva tisoč frankov? Kaj še dveh tisočankov ni moč prisluziti vsak dan! Vedno bolj ga je nadlegovala misel, da so prav za prav le od njega odvisna, ali gosli proda ali ne. „Dobro, ako se fante ne povrne do šeste ure bodemo gosli prodali,“ misli si mesar.

„Dober dan, gospod, dober dan, tu imate šestnajst novcev!“

„A, ti si? Sedaj je že ura pet,“ zagrozi se mesar nad dečkom.

„Dolgo časa si rabil, da si našel zopet pot do mene.“

Debeluh je najbrže pričakoval odgovora, a ga ni pričakal. Začel je tedaj drugače in rekel s prijaznejšim glasom:

„Obdrži denar. — Ali mi prodaš svoje gosli?“

„Ne, gospod!“

„Dam ti za nje dvajset frankov. Hočeš?“

„Ne, gospod!“

„Zakaj ne, ti paglavec ti?“ zapuče mesar nad dečkom, ki je ravno hotel oditi z goslimi.

„Godalo je mojega očeta,“ odgovori mladenič. „Ako mu jih ne prinesem nazaj, me bode tepel.“

„Tu imaš petdeset frankov, in mir besedi; gosli pa pusti meni.“ „Gosli ne dam!“

„Na sto, dvesto, tristo frankov,“ govori ves razvnet mesar iskaje po denarnici.

Pogleda na mladeniča, ki je gosli vedno bolj pritiskal k sebi.

„Danes sem res neumen,“ nadaljuje zopet mesar, „pa ne grem iz glave, tvoje gosli moram imeti.“

Po dolgem obotavljanju in govorjenju prepusti dečko gosli za štiristo in petdeset frankov.

Mesar zapre prodajalnico in liti proti hotelu Imperial. Med potjo preračuna dobro kupčijo. Vsega dobička mu vsejedno še ostane tisoč petsto in petdeset frankov — gotovo lepo plačilo za dve telečji nogi.

„Ha, srečo mora imeti človek,“ misli si debeluh. Od veselja bi bil poskočil, ko bi se ne sramoval svojih starih let, in ko bi mu ne zabranjevala telesna peza. Radostnega obraza se ustavi pred hotelom Imperial in vpraša vratarja s tresočim glasom po lord Douglasu.

„Gospoda ne poznam,“ odvrne malomarno vratar.

„Tu je njegova vizitka,“ pravi mesar podavši jo vratarju.

„Oho, vi pridete zavoljo gosli?“ vpraša zasmehljivo vratar.

„Da, gotovo, tukaj so, tu imam zavite v papirju,“ odgovori hitro mesarski mojster.

„Ha, ha, ha! Gospod, vi ste že šesti, ki je prišel k nam iz istega vzroka.“

„In lord Douglas?“

„Je premeten Anglež, ki vas je vodil za nos.“

Mesar bi bil skoraj omedlel. Moral se je nasloniti na vrata, da ni padel.

„Saj mi je vendar rekel, — da je — da je — godalo prava redkost,“ jeclja opelharjeni mož.

„Redko! Pojdite k starinarju, dobite jih lahko na tisoče. Bežite, bežite in ne smešite se samega sebi!“

Mesar vrže gosli na tla in jih razdrobi. Na to se povrne domu, da bi spustil svojo jezo nad pomočniki in delavci.

Razne vesti.

* V mestu N. bil je semenj. Na trgu bilo je več panoram in vrtljakov, med kojimi je vzbujal posebno veliko veselja in radosti muzej z voščeniimi podobami, kajti bilo je vedno polno veselih ljudi pred njim. Najlepši podoba v muzeju je bila ženska, doprsna podoba, katere vrat se je premikal in oči obračale se gori in doli — pravo mojstersko delo v mehaniki.

Stala je vedno zunaj zraven velikih orgelj, dokler ni enkrat zgignila brez sledu; bilo pa je to takole: Ko so nekega dne proti večeru odgrnili zastor, za katerim je stala podoba na visokem stojalu, rinila je neka debela meščanka proti podobi ter jo zelo ogledovala; slednjič je spregovorila: „To je pantišta Katra, ki je v naši hiši služila, potlej so jo pa zapodili, ker je imela predolge prste“, in proti umetni podobi: „Katra, Ti ne sramna tatica! Ali se nič ne sramuješ?“ Te besede niso bile brez učinka; lepa voščena podoba postala je zdaj bleda, zdaj rudeča ter se je začela pogrezovati v stojalo, ki se je vsled tega zelo majalo. Na pomoč je skočila posestnica muzeja, ki je zagnila naenkrat oživljeno podobo z zastorjem. Tako se je pripetilo, da je zgignila nenadoma lepa doprsna podoba ter je ni bilo videti več.

* Iz Rio de Janeiro se poroča, da nameravajo leta 1900 napraviti svetovno razstavo v spominu 400-

letnice odkritja Brazilije. Vlada je že imenovala odbor, ki bo prevzel vso skrb. Ker pa bode leta 1900 svetovna razstava v Parizu in ker se braziljska obrtnost še ni pospela ravno na visoko stopnjo, zato menda stvar ni resna.

Trgovinski položaj v Združenih državah je dovoljen; trgovina in kupčija ste vedno živahnješi, žetev je spravljena in če se tudi ni obnesla tako dobro kakor lanskono leto, je vendar dobra in upamo, da bode za prihodnjo setev vsega dovolj. Razstava je že sedaj in bo tudi v prihodnje dala marsikaj zaslužka; in tudi obrt ima lepo bodočnost.

* Montanski meščani nameravajo izpostaviti v Chicagi srebrni kip pravice, visok osem čevljev. Podoba bo veljala 50.000 dolarjev, zlato podnožje pa 250.000 dolarjev.

* Kolumbiške poštne znamke bomo dobili v spomin 400letnice odkritja Amerike. Visoke bodo ravno tako, a še enkrat širje kot sedanje in skoro gotovo bodo že 1. januarja prišle v rabo.

* V zadnjih devetih mesecih od 1. januarja do 30. septembra prodajale so različne železnice svoje glavne proge za 2519 milj. Do konca tega leta napravili bodo železničnih tirov še okrog 1500 milj tako da bode konec leta 1892 nič manj nego 4000 milj novih tirov.

* Da se jeclajoči otroci odvadijo jeclati priporoča se naslednje gotovo zdravilo. Taki otroci morajo se prisiliti, da pri govorjenju in branji začenjajo vsako besedo z „u“. Stavke: „Mati kuha kosilo“, bi se glasile: „u“ „Mati“, „u“ „kuha“, „u“ „kosilo“. Na ta način se zlajša izgovarjava, in čez 3 mesece pozabi otrok jeclati; potem se pa tudi lahko odvadi, da ne začne vsake besede z „u“.

* V Združenih državah je vseh kupčijskih potovalcev nekaj nad 300.000.

* Na čikaškem poštnem uradu kolekuje in zavije 217 uradnikov v 35 minutah 100.000 pisem.

* Med 11.500 zakonskih dvojic dočaka komaj jedna zlato poroko.

* Steklo bilo je rabljeno v laskih cerkvah v 11. stoletju, v angleških hišah pa prvič 1. 1357.

* V vsaki štirjaški milji morja živi poprečno 120 milijonov rib različnih vrst.

* V Združenih državah je nad 16 milijonov krav, skoraj na vsake štiri ljudi pride ena.

* Čudovit boj nastal je v mestu Nanticoke Pa. Tamkajšni gostilničarji nočejo prodajati piva, ker pivovarna ne zniža cene. Zaradi tega morajo žejni več milj daleč potovati, dobe požirek hladne pijače.

Slovstvo.

Duhovni pastir. S sodelovanjem več duhovnov vreduje Anton Kržič. — Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gl. na leto. — Obseg 8. zvezka 1892 (IX. letnik) Deveta nedelja po binkošti. Jezusove solze nad Jeruzalemom veljajo za nesposobnemu grešniku. — Deseta nedelja po binkošti. Ponižnost pri molitvi. Prava pobožnost. — Vnebovzetje Device Marije. Zakaj je bila Marijina smrt tako sladka? — Enajsta nedelja po binkošti. Grešnik je slep, gluhi in mutast. Sreča zdravih početkov. — Dvanajsta nedelja po binkošti. Jezus najboljši zdravnik bolnih src. Srečna tovaršija. — Kot priloga: Zbirka lepih izglestov. (Nadaljevanje.)

Prečistiti duhovščini posebno g. g. novomašnikom, kateri knalo tudi v praksi duhovni pastirji postanejo, opozorimo stem vnovič na ta izvršno vrejeni, homiletični mesečnik. — Duhovni pastir izhaja že od leta 1884 v zalogi Katoliške Bukvarne v Ljubljani, kjer so tudi poprejšni letniki v zalogi (izvzemi letnikov 1884 in 1885.)

„August Flower“

Kako mu je? Potrt, pobit, mračen, vedno otožen, in tako vpliva na druge — August Flower zdravilo.

Kako mu je? Glava ga boli, zdeha se mu vedno in večasi trpi — August Flower zdravilo.

Kako mu je? Težko požira, ali pa se mu želodec obrača po jedi, spahuje se mu grenko, kar je jedel ali pil — August Flower zdravilo.

Kako mu je? Polagoma mu pojemajo življenja moč; nesrečen, melanholičen, brezupen je, želi si smrti in pokoja — August Flower zdravilo.

Kako mu je? Po jedi je tako nabasan, da komaj korac — August Flower zdravilo.

G. G. GREEN, jedini izdelovatelj Woodbury, N. J. X-1

Odprte slovenske gostilnice.

Dne 22. septembra je odprl na drugi cesti

slovensko gostilnico

JAKOB KOSCHITZ.

Dobiti bodo vsaki čas gorka in mizla jedila ter dobra pijača in zagotavlja izvrstno postrežbo svojim gostom.

Vsi Slovenci so povabljeni.

Jakob Koschitz.

ZOPET NOVO.

Novi začasni listek podeli se potnikom po „Wisconsin Central lines“ v zvezi s „Northern Pacific R. R.“. Tu se mudi najlepša prilžnost ljudem, ki nameravajo v Chicago, bodisi od zahoda in tudi od jutra ali juga.

Najpopolnejša in najhitrejša je ta pot; zavarovana je najbolje proti lopovom in drugim nevarnostim.

Vlak se ne spreminja ter ima jo Pullmanove vestibule spalnice in po največje okrašene jedilnice sobe.

Vsakdanji brzovlaki so sklenjeni v Chicagu z železniciami vseh strani.

Vožnji listki se dobivajo pri uradniku te železnične družbe ali pa pri

JOS. C. POND, Gen. Pass. in Tie. Ag. Chicago, Ill.

Obleke

za ta čas najbolj primerne!!

V tem presečemo druge prodajalnice. Spomladanske moške obleke po \$6.— in višje.

THE BOSTON.

Najboljša obnova za meščane in rudarje, fine srajce, spodnjo obleko in ovratnike (neckties) in dr. dobiš po najnižji ceni po različnosti blaga pri Anderson & Korb — Ely.

Pojdi k J. D. Murphy po zabavne gosli, pisčalke ali orglice nasproti „National-Bank.“

THE BOSTON

je pripravljen bojevati se! To pomenja, da le on zniža cene in tako pomaga ljudem.

Mnogo mičnega branja in krasnih igrav po najnižji ceni pri J. D. Murphy.

Hlače

vsakdanje noše po 65 ct. se dobijo samo pri

THE BOSTON.

Okusnega sadja in raznih sladčic (candy) se dobi pri J. D. Murphy.

M. WEINZIERL & CO., Urar in trgovce z veliko zalogo zlatnine in srebrnine. Prodaja in popravila ure zanesljivo in po nizki ceni. ELY, MINN.

Pridi in pazi v čem ti zamoremo postreči: Mi imamo največjo zalogo v mestu in prodajamo po najnižji ceni.

Anderson & Korb, Ely.

Oeralls!

Povrhne hlače po najrazličnejših cenah in kakovosti blaga je dobiti pri

THE BOSTON.

Slovensko-angleška slovnica

je dobiti po 50 cts. izvod v tiskarni Amerik. Slovenca.

Zavod presv. Srca Jezusovega

pod nadzorstvom

sester sv. Benedikta
Duluth, Minn.

Zavod je pod posebnim nadzorstvom:

Mil. James McGolricka,
škofa v Duluthu.

Dekleta lahko stanujejo v šolskem poslopju ali izven njega. Prinčile se bodo vsega potrebnega za življenje. Pred vsprejemom bodo izpraševane v razmerju prejšnjega poduka. Šolsko leto ima dva polletja po 5 mesecev.

Plačila:

Za stanovanje in vzgojo, ki obseza branje, risanje, godbo, izgovarjavo (Delsartov način), vsakovrstno pletenje in vezenje, šivanje, pranje in kuho je plačati vsa cih 5 mesecev \$80.—

Če se hoče katera učiti umetne godbe in slikarstva, plača posebej. Zunanje nčenke plačajo po starosti od \$2-\$4 na mesec.

Mlada dekleta, ki jih veseli stopiti v red sv. Benedikta, se tukaj vzprejemajo.

Za nadaljna pojasnila se obrni na Sestro ravnateljico.

Dr. Kingova nova iznajdba.

V vsaki
hiši bi moralo biti.

J. B. Wilson, 371 Clay St., Sharpsburg Pa., se je izrekel, da noče biti nikdar brez dr. Kingovih zdravil zoper jetiko, kašelj in prehlajenje; kajti ozdravila so njegovo ženo, ki je zbolela na hripi in potem dobila plućnico. — Robert Barber iz Cooksport Pa., pa trdi, da mu je jedino dr. Kingova nova iznajdba toliko pomagala, ko je bolehal na pljučah, da je sedaj popolnoma zdrav. Odločno pa še jedenkrat trdim, da ga ni zdravila, ki bi prekosilo dr. Kingovo novo iznajdbo. Steklenke za poskušnjo se dobé zastoj v Nels & Bensonovej lekarni. Velike steklenke po 50 ct. in \$1.

ELECTRIC BITTERS.

Vspešno sredstvo.

To zdravilo je postalo med ljudstvom tako priljubljeno, da ne potrebuje posebnega priporočila. Electric Bitters ozdravi vse bolezni na jetrah in obistih ter zaceli vse ture in mozole, ki izhajajo iz spridene krvi. Vse napade prežene in te varuje zoper mrzlico. Vspešno sredstvo zoper glavobol in za želodec. Da bi bil poskus zastoj, povrnemo denar.

Cena steklenke samo 50 cts.

Nels J. Benson, lekarničar.

Zdravilna Bucklinova arnica.

Ona je najbolje in gotovo zdravilo na svetu za rane, spahnenje, mehurje, otekline, revmatizem, mrzlico, hraste, razpokane roke, ozeblino in vse kožnate izrastke. Porok smo, da bode kupce zadovoljila, sicer denar povrnemo. Cena škatljice 25 cts.

Na prodaj pri Nels J. Benson.

Nasvet poletnim izletnikom.

Ako hočeš napraviti izlet, od katerega bi imel korist za celo življenje, kupi si vožnje listke za znižano ceno, ki so naprodaj pri vseh glavnih železničnih postajah Združenih držav in Kanade via Northern Pacific železnica proti Yellowstone National Parku, Počističem obrežju in Alaski.

Izletniki imajo na Northern Pacific železnici ugodnost prve vrste v krasno opravljenih vozovih, jedilnicah in razkošnih Pullmanovih spalnicah iz Chicago, St. Paula in Minneapolisa proti Montani in Pacifičnem obrežju brez menjave med potjo, in to zlasti v Pullmanovih spalnicah iz St. Paula in Minneapolisa v Yellowstone Parku.

Prizori med potjo so najdivnejši, ki se sploh nahajajo v sedmerih državah, skozi katere teče železnica. Krasna gorovja, potoki, doline, jezera in planjave se vrste prav hitro jeden za drugim, da razvedrujejo turist, ki se hoče zanimati za poljedelstvo, rudarstvo, obrtnost in druge zanimivosti, ki se nahajajo v obširnem Severozatonu.

Ako se želi kedo natančneje poučiti o tem nasvetu, ma lahko postreže Charles S. FEE, glavni agent za potovalce; N. P. R. R. St. Paul, Minn. z lično knjižnico s podobami „Wooderland“ in brošuricami o Yellowstone Parku in Alaski.

Duluth and Iron Range ŽELEZNICA.

op.	čas	pop.
Postaje 'Stations'		
12:00	prih. Duluth	odh. 3:15
10:54	Two Harbors	4:25
9:10	Mesaba	6:04
8:22	Tower	6:52
7:10	Ely	8:05

Naznamilo.

Podpisani priporoča svojo, slovenskemu občinstvu dobro znano gostilno vsem v Ameriko prišlim, kakor tudi v Evropo se vračajočim Kranjcem, koje zmiraj izvrstno in po najnižjih cenah postreže.

Razun tega prodaja tudi slovensko-angleško slovnico za samopouk v angleščini po 40 centov komad in tudi več družih slovenskih poučnih in zabavnih knjig.

Da vsakteremu dobro postrežem, dokazuje okolnost, da stojim z v obče znanim gospodom Pavlinom v Ljubljani v zvezi

Tudi denar pošiljam v Evropo po najnižjih cenah in najhitreje.

D. BLOETE

116 Greenwich Str. New-York.

ELY - - - MINN.

FENSKE & LAWRENZ

prodaja

vse vrste železnino, peči, cinkove posode, barve, olje, steklenino, kit, vrata in raznovrstno oklepje.

ŽIVI SAM IN PUSTI
DRUGIM ŽIVETI!

ZALOGA

raznovrstnih zelenjav, kakor tudi sadja in sladčic, pomešanč, ovočja, najboljših smodk, tobaka, lepih pip, pijače treznosti, mošta (pop), in vseh kuhinjskih potrebščin. Slavnemu občinstvu se kar najuljudneje priporoča

Ignac Tancig

TOWER - - - MINN.

J. B. NOBLE, M. D., ZDRAVNIK,

Office nad Benson-ovo
lekarno.

TOWER, - - - MINN.

TOWER, MINN.

Chas. McNamara,

prodaja po najnižji ceni:

živo apno, premog, seno in raznoterno krmo (futer) za domače živali.

JAKOB SKALA,

Tower, - Minn.

Velika trgovina

z mešanim blagom in kuhinjsko posodo.

NIZKE CENE!

HITRA POSTREŽBA!

Uljudno vabimo meščane, rudarje in gostilničarje.

BENSON & HAWKINSON.

Zaloga

peči, mnogotere železnine, kositarskega blaga; zbirka olja in barv, stekla, okvirov oken in vrat.

Vsakovrstno sobno opravo uljudno priporočamo.

FIRST NATIONAL BANK. Tower, Minn.

Glavnica, - - - \$50,000.

H. A. WARE, predsednik. D. H. BACON, podpredsednik.
G. A. WHITMAN, blagajnik.

Ravnatelji: D. H. Bacon, L. Mendenhall, H. A. Ware, A. D. Thomson, T. J. Davis.

Obresti se plačujejo od dneva vložitve

Menjice se splačujejo in vplačujejo.

Največjo zalogo v mestu ima

Anderson & Korb

BRICK BLOCK, ELY - - - MINN.

Suho robo in obleke, obuvala, klobuke, čepice (kape);

Groceries ali jedilna prodajalnica i. dr.

MEAT MARKET

Na prodaj frišno, soljeno in suho meso in kuretina po nizkih cenah pri

M. Grube

Tower - - - - - ELY

FILEWOOD & CO.,

prodajalec

svežega in soljenega mesa.

Divjačino, kuretino in ribe je dobiti ob poletnem času na izbiro.

TOWER

MINN.

MIKE KROHN

velika zaloga

klobukov najnovejše mode, kap in fino izdelanih čevljev.

Oprava za rudarje in gozdarje.

ELY

MINN.

M. Vail

ELY, MINN.

VELIKA ZALOGA

železnine, lesenega in hišnega orodja.

Tu se dobé po najnižji ceni: peči, kuhinjska posoda, barve, okna, vrata, mize, stoli, postelje, omare in sploh vse rudarjem in gozdarjem potrebno orodje.

Oskrbnjuje tudi rakve in pogrebe.

The Boston Clothing House.

Največja in najboljša zaloga obleke, obuval, kovčegov in torb se dobi pri:

The Boston Clothing House.

CHAS. LANG,

Photograph, Tower, Minn.

izdeluje:

fotografije vsake verste in velikosti, vsak čas po nizki ceni in delo dobro dovrši.

GERMAN AMERICAN MEAT MARKET.

MAX SHAPIRO, mesar,

prodaja

vsake vrste frišno in soljeno meso, kakor tudi ribe, perutnino in frišne klobase

po tako nizki ceni kakor drugod.

Tam se občuje nemško.

Barnes Safe & Lock Co.

prodaja raznovrstne

denarne omare,

katere so varne pred ognjem in tatovi.

131 Jefferson Ave.

Detroit

Mich.

John J. Holmes

ravnatelj.

Brownell & Co.,

prodaja

sveže, soljeno in suho meso, mast, perutnino itd.

Ostrige in divjačina ugodna.

ELY

MINN.

HOTEL SHERIDAN,

Tower, Minn.

Dobra postrežba. Izvrstna jedila.

Nizke cene. Uljudno se gostom priporoča

E. E. BARNIDGE.

POZOR!

na

našo izvrstno zalogo in največjo izbirko mešanega blaga.

Mnogo narejenih prazničnih in delavnih oblek, klobukov, čepic (kap) in vsakovrstnih obuval.

Vse vrste srajce in rokovice nogovice, in sploh vse spodnje in zgornje obleke prodajajo po najnižji ceni.

Pridite in pogledjte! Vse uljudno povabljujemo.

J. J. MURNIK & CO.,

Tower, Minn.

W. N. SHEPHARD & CO.,

PRODAJA

železnino, n. pr. peči, kuhinjsko posodo, in raznovrstno orodje; kakor tudi mize, stole, omare in drugo hišno opravo.

OKNA, VRATA, STEKLO IN BARVE.

Izvrstna zaloga raznovrstnih rudarskih in tudi gojzgarskih naprav.

Oskrbnjuje rakve in vse k pogrebu potrebne reči.

Tower, Minn.

C. H. OPPEL & SONS,

prodaja

na debelo in drobno manufakturno blago, obleko, pokrivala kakor tudi obuvala.

Obilna zaloga za rudarje in drvarje.

Čolni in indijanski izdelki.

— KITTO. —

ZALOGA

VSAKOVIRSTNEGA BLAGA

posebno

RUDARSKE OPRAVE.

Tower Meat Market.

Tu prodajamo:

frišno in soljeno meso, okusne klobase in čisto mast i. t. d.

Pridite in poskusite!

L. M. CHRISTIAN.

CITY MEAT MARKET,

TOWER, MINN.

NAJVEČJA ZALOGA MESA.

Vsak dan frišno goveje in prešičje, kakor tudi suho meso; pa tudi klobase in perutnino priporoča uljudno

W. H. McQuade.

Pivarniška družba Iron Range

prodaja izvrstno kuhano in prav čisto

uležano pivo

Pivarna je ravnokar dozidana in opremljena z vsemi novejšimi iznajdbami. Skrbeti hoče, da bo kuhala najbolje pivo mesta in severozaton.

Naročilom bode ugodila vestno in točno.

M. FINK, ravnatelj

TOWER

MINN.